

C/2023/1329

22.12.2023

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Reforma unijnych ram zarządzania gospodarczego

(C/2023/1329)

Sprawozdawca:	Elio DI RUPO (BE/PES), premier rządu regionalnego Walonii
Dokumenty źródłowe:	Komunikat Komisji „Komunikat w sprawie kierunków reformy unijnych ram zarządzania gospodarczego” COM(2022) 583 final Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 COM(2023) 240 final Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu COM(2023) 241 final Wniosek dotyczący dyrektywy Rady zmieniającej dyrektywę Rady 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich COM(2023) 242 final

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

COM(2023) 240 final – Motyw 4

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Udział partnerów społecznych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i innych odpowiednich zainteresowanych podmiotów w europejskim semestrze ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia poczucia odpowiedzialności oraz przejrzystego i sprzyjającego włączeniu społecznemu kształtowania polityki.	Systemowy udział parlamentów narodowych i, w stosownych przypadkach, parlamentów regionalnych (w zależności od podziału kompetencji w państwach członkowskich), władz lokalnych i regionalnych, partnerów społecznych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i innych odpowiednich zainteresowanych podmiotów w europejskim semestrze i w całym procesie zarządzania gospodarczego ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia poczucia odpowiedzialności oraz przejrzystego i sprzyjającego włączeniu społecznemu kształtowania polityki.

Poprawka 2

COM(2023) 240 final – Motyw 5

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Ramy zarządzania gospodarczego Unii powinny zostać dostosowane, aby lepiej uwzględniały coraz większe różnice między poszczególnymi państwami członkowskimi, jeśli chodzi o sytuację fiskalną, wyzwania związane z długiem publicznym i inne słabe punkty. Zdecydowana reakcja polityczna na pandemię COVID-19 okazała się bardzo skuteczna w łagodzeniu szkód gospodarczych i społecznych wynikających z kryzysu, ale kryzys ten doprowadził do znacznego wzrostu wskaźników zadłużenia sektora publicznego i prywatnego, w związku z czym ważne jest stopniowe, trwałe i sprzyjające wzrostowi gospodarczemu obniżenie wskaźników zadłużenia do ostrożnych poziomów oraz wyeliminowanie zakłóceń równowagi makroekonomicznej przy należyтым uwzględnieniu celów w zakresie zatrudnienia i celów społecznych. Jednocześnie ramy zarządzania gospodarczego Unii należy dostosować, aby pomóc w sprostaniu średnio- i długoterminowym wyzwaniom stojącym przed Unią, w tym w realizacji sprawiedliwej transformacji cyfrowej i ekologicznej między innymi przez prawo o klimacie, zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, otwartą strategiczną autonomię, przeciwdziałanie zmianom demograficznym, wzmocnienie odporności społecznej i gospodarczej oraz wdrożenie strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony – wszystkie one wymagają reform i trwałego wysokiego poziomu inwestycji w nadchodzących latach.</p>	<p>Ramy zarządzania gospodarczego Unii powinny zostać dostosowane, aby lepiej uwzględniały coraz większe różnice między poszczególnymi państwami członkowskimi, jeśli chodzi o sytuację fiskalną, wyzwania związane z długiem publicznym i inne słabe punkty. Zdecydowana reakcja polityczna na pandemię COVID-19 okazała się bardzo skuteczna w łagodzeniu szkód gospodarczych i społecznych wynikających z kryzysu, ale kryzys ten doprowadził do znacznego wzrostu wskaźników zadłużenia sektora publicznego i prywatnego, w związku z czym ważne jest stopniowe, trwałe i sprzyjające wzrostowi gospodarczemu obniżenie wskaźników zadłużenia do ostrożnych poziomów oraz wyeliminowanie zakłóceń równowagi makroekonomicznej przy należyтым uwzględnieniu celów dotyczących spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz celów w zakresie zatrudnienia. Jednocześnie ramy zarządzania gospodarczego Unii należy dostosować, aby pomóc w sprostaniu średnio- i długoterminowym wyzwaniom stojącym przed Unią, w tym w osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju i realizacji sprawiedliwej transformacji cyfrowej i ekologicznej między innymi przez prawo o klimacie, zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, otwartą strategiczną autonomię, przeciwdziałanie zmianom demograficznym, wzmocnienie odporności społecznej i gospodarczej oraz wdrożenie strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony – wszystkie one wymagają reform i trwałego wysokiego poziomu inwestycji w nadchodzących latach.</p>

Poprawka 3

COM(2023) 240 final – Motyw 9

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Fundamentem Ram zarządzania gospodarczego Unii powinny być krajowe średniookresowe plany fiskalno-strukturalne, w których powinny być zawarte zobowiązania poszczególnych państw członkowskich dotyczące budżetu, reform strukturalnych i inwestycji. Każde państwo członkowskie powinno przedstawić plan średniookresowy określający trajektorie fiskalne, a także zobowiązania dotyczące inwestycji publicznych i reform o priorytetowym znaczeniu, które łącznie zapewnią trwałą i stopniową redukcję zadłużenia oraz zrównoważony wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu i unikanie procyklicznej polityki fiskalnej, a także zobowiązania dotyczące szerzej zakrojonych reform i inwestycji, w tym w zakresie zielonej i cyfrowej transformacji, odporności społecznej i gospodarczej oraz wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych. W okresie funkcjonowania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności należy odpowiednio uwzględnić zobowiązania podjęte w ramach krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności.</p>	<p>Fundamentem Ram zarządzania gospodarczego Unii powinny być krajowe średniookresowe plany fiskalno-strukturalne, w których powinny być zawarte zobowiązania poszczególnych państw członkowskich dotyczące reform fiskalnych i inwestycji. Każde państwo członkowskie powinno, po etapie ścisłej i systemowej współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, przedstawić plan średniookresowy określający trajektorie fiskalne, a także zobowiązania dotyczące inwestycji publicznych i reform o priorytetowym znaczeniu, które łącznie zapewnią trwałą i stopniową redukcję zadłużenia oraz zrównoważony wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu i unikanie procyklicznej polityki fiskalnej, a także zobowiązania dotyczące szerzej zakrojonych reform i inwestycji, w tym w zakresie celów zrównoważonego rozwoju, zielonej i cyfrowej transformacji, odporności i promowania spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej oraz wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych. W okresie funkcjonowania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności należy odpowiednio uwzględnić zobowiązania podjęte w ramach krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności.</p>

Uzasadnienie

Władze lokalne i regionalne odpowiadają za ponad połowę inwestycji publicznych i jedną trzecią wydatków publicznych w UE, a także ponoszą kluczową odpowiedzialność polityczną i finansową za realizację krajowych średniookresowych planów fiskalno-strukturalnych. W związku z tym jest niezbędne, by plany te były opracowywane w ścisłej i systemowej współpracy z tymi władzami. Ma to wpływ nie tylko na legitymizację i sprawiedliwość tych planów, lecz również ich skuteczność. Wśród priorytetów, które mają być realizowane w ramach planów, powinny znaleźć się cele zrównoważonego rozwoju i spójność.

Poprawka 4

COM(2023) 240 final – Motyw 12

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Na potrzeby uproszczenia unijnych ram fiskalnych i poprawienia przejrzystości powinien istnieć jednolity wskaźnik operacyjny oparty na stabilności długu, który służyłby jako podstawa do ustalania ścieżki fiskalnej i prowadzenia rocznego nadzoru fiskalnego dla każdego państwa członkowskiego. Ten jednolity wskaźnik operacyjny powinien opierać się na wydatkach pierwotnych netto finansowanych ze środków krajowych, tj. na wydatkach po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów i z wyłączeniem wydatków z tytułu odsetek, a także cyklicznych wydatków związanych z bezrobociem i wydatków na programy unijne w pełni kompensowanych dochodami z funduszy unijnych. Wskaźnik ten umożliwi stabilizację makroekonomiczną, ponieważ nie oddziałują na niego automatyczne stabilizatory, w tym wahania dochodów i wydatków pozostające poza bezpośrednią kontrolą rządu.</p>	<p>Na potrzeby uproszczenia unijnych ram fiskalnych i poprawienia przejrzystości powinien istnieć jednolity wskaźnik operacyjny oparty na stabilności długu, który służyłby jako podstawa do ustalania ścieżki fiskalnej i prowadzenia rocznego nadzoru fiskalnego dla każdego państwa członkowskiego. Ten jednolity wskaźnik operacyjny powinien opierać się na krajowych wydatkach pierwotnych netto, tj. na wydatkach po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów i z wyłączeniem wydatków z tytułu odsetek, a także cyklicznych wydatków związanych z bezrobociem, oraz po skorygowaniu o wszystkie wydatki ponoszone przez państwa członkowskie i władze lokalne i regionalne w ramach współfinansowania funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz programów unijnych. Wskaźnik ten umożliwi stabilizację makroekonomiczną, ponieważ nie oddziałują na niego automatyczne stabilizatory, w tym wahania dochodów i wydatków pozostające poza bezpośrednią kontrolą rządu. Pomaga również zachęcać do inwestycji publicznych w zrównoważony wzrost i wspólne priorytety UE.</p>

Uzasadnienie

Wydatki w ramach współfinansowania funduszy strukturalnych i inwestycyjnych są z definicji szczególnie przydatne w działaniach mających na celu sprostanie obecnym poważnym wyzwaniom i realizację priorytetów europejskich. Należy zachęcać do tych inwestycji.

Poprawka 5

COM(2023) 240 final – Motyw 13

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Aby zapewnić państwom członkowskim wytyczne przy opracowywaniu ich średniookresowych planów fiskalno-strukturalnych, Komisja powinna przedstawić trajektorię techniczną opartą na minimalnym dostosowaniu fiskalnym, które zapewni osiągnięcie akceptowalnej tendencji spadkowej trajektorii długu państwa członkowskiego albo pozostawanie długu na ostrożnym poziomie. Komisja powinna również zapewnić, aby wskaźnik długu publicznego na koniec okresu planowania spadł poniżej poziomu z roku poprzedzającego rozpoczęcie trajektorii technicznej. Trwałość tej redukcji długu powinna wynikać z odpowiedniej polityki fiskalnej.</p>	<p>Gdy państwa członkowskie opracowują swe średniookresowe plany fiskalno-strukturalne, Komisja zachęca każde państwo członkowskie, by przedstawiło trajektorię stabilnego zadłużenia opartą na minimalnym dostosowaniu fiskalnym, które zapewni osiągnięcie tendencji spadkowej trajektorii długu państwa członkowskiego albo pozostawanie długu na ostrożnym poziomie. Stabilność długu powinna wynikać z odpowiedniej polityki fiskalnej.</p>

Uzasadnienie

To do demokratycznie wybranych rządów należy opracowanie trajektorii stabilnego zadłużenia, która następnie zostanie omówiona z Komisją i zatwierdzona przez obie strony.

Poprawka 6

COM(2023) 240 final – Motyw 16

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Każdy krajowy średniookresowy plan fiskalno-strukturalny powinien zawierać informacje o jego statusie w kontekście procedur krajowych, w szczególności informacje o tym, czy plan został przedłożony parlamentowi narodowemu oraz czy został przez niego zatwierdzony. W krajowym średniookresowym planie fiskalno-strukturalnym należy również wskazać, czy parlament narodowy miał możliwość omówienia zalecenia Rady w sprawie poprzedniego planu oraz – w stosownych przypadkach – ewentualnych innych zaleceń lub decyzji Rady, lub ostrzeżeń Komisji.</p>	<p>Każdy krajowy średniookresowy plan fiskalno-strukturalny zawiera informacje o jego statusie w kontekście procedur krajowych, w szczególności informacje o tym, czy plan został przedłożony parlamentowi narodowemu i, w stosownych przypadkach, parlamentem regionalnym (w zależności od podziału kompetencji w danym państwie członkowskim) oraz czy został przez nie zatwierdzony. W krajowym średniookresowym planie fiskalno-strukturalnym należy również wskazać, czy parlamenty narodowe miały możliwość omówienia zalecenia Rady w sprawie poprzedniego planu oraz – w stosownych przypadkach – ewentualnych innych zaleceń lub decyzji Rady, lub ostrzeżeń Komisji.</p>

Poprawka 7

COM(2023) 240 final – Artykuł 1 – Przedmiot

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>W niniejszym rozporządzeniu określa się przepisy zapewniające skuteczną koordynację polityk gospodarczych państw członkowskich, wspierając tym samym osiągnięcie celów Unii w zakresie zrównoważonego wzrostu gospodarczego i zatrudnienia.</p> <p>Przewidziano w nim szczegółowe zasady dotyczące treści krajowych średniookresowych planów fiskalno-strukturalnych, sposobu ich przedkładania, oceny i monitorowania w ramach wielostronnego nadzoru budżetowego prowadzonego przez Radę i Komisję w celu promowania stabilności długu oraz zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu w państwach członkowskich, a także zapobiegania nadmiernym deficytom sektora instytucji rządowych i samorządowych poprzez średniookresowe planowanie.</p>	<p>W niniejszym rozporządzeniu określa się przepisy zapewniające koordynację polityk gospodarczych państw członkowskich, by wesprzeć osiągnięcie celów Unii w zakresie zrównoważonego wzrostu gospodarczego i zatrudnienia oraz wspólnych priorytetów UE wskazanych w załączniku VI.</p> <p>Przewidziano w nim szczegółowe zasady dotyczące treści krajowych średniookresowych planów fiskalno-strukturalnych, sposobu ich przedkładania, oceny i monitorowania w ramach wielostronnego nadzoru budżetowego prowadzonego przez Radę i Komisję w celu promowania stabilności długu oraz zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu w państwach członkowskich, a także zapobiegania nadmiernym deficytom sektora instytucji rządowych i samorządowych poprzez średniookresowe planowanie.</p>

Poprawka 8

COM(2023) 240 final – Artykuł 2 pkt 2

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:</p> <p>[...]</p> <p>„wydatki netto” oznaczają wydatki publiczne po skorygowaniu o wydatki z tytułu odsetek, działania dyskrecjonalne po stronie dochodów i inne zmienne budżetowe pozostające poza kontrolą rządu, jak określono w załączniku II lit. a);</p>	<p>Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:</p> <p>[...]</p> <p>„wydatki netto” oznaczają wydatki publiczne po skorygowaniu o wydatki z tytułu odsetek, działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, wydatki inwestycyjne władz lokalnych, w tym w ramach współfinansowania funduszy strukturalnych i inwestycyjnych i programów unijnych, oraz inne zmienne budżetowe pozostające poza kontrolą rządu, jak określono w załączniku II lit. a);</p>

Uzasadnienie

Należy pamiętać, że około dziesięciu państw członkowskich ma bardzo trudną sytuację budżetową. Ich zadłużenie przekracza 100 % ich PKB lub ich deficyt przekracza 5 %. Sensowne jest, by państwa członkowskie mogły odliczać wydatki z budżetu na programy europejskie, takie jak Zielony Ład, cyfryzacja lub fundusze strukturalne, które wymagają znacznych wkładów finansowych ze strony państw członkowskich w ramach „wydatków netto”.

Poprawka 9

COM(2023) 240 final – Artykuł 2 pkt 2

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:</p> <p>[...]</p> <p>„trajektoria <i>techniczna</i>” oznacza trajektorię wydatków netto przedstawianą przez Komisję państwom członkowskim o długu publicznym przekraczającym wartość referencyjną wynoszącą 60 % produktu krajowego brutto (PKB) lub deficycie sektora instytucji rządowych i samorządowych przekraczającym wartość referencyjną wynoszącą 3 % PKB, która to trajektoria ma służyć jako wytyczna przy sporządzaniu krajowych średniookresowych planów fiskalno-strukturalnych;</p>	<p>Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:</p> <p>[...]</p> <p>„trajektoria” oznacza, na podstawie trajektorii przedstawionej przez państwo członkowskie, trajektorię wydatków netto wynegocjowaną przez Komisję i dane państwo członkowskie przy sporządzaniu jego krajowego średniookresowego planu fiskalno-strukturalnego;</p>

Uzasadnienie

Zob. poprawka do motywu 13. Każde państwo członkowskie proponowałoby zrównoważoną trajektorię redukcji zadłużenia do przenegocjowania z Komisją. „Ostatecznie” przyjęte trajektorie powinny być trajektoriami uzgodnionymi przez obie strony.

Poprawka 10

COM(2023) 240 final – Artykuł 3 akapit trzeci (nowy) – Europejski semestr

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
	<p>Na podstawie kodeksu postępowania ⁽¹⁾ państwa członkowskie ustanawiają mechanizm umożliwiający systemowe zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych w europejski semestr zgodnie z ich kompetencjami i krajowymi ramami prawnymi.</p> <p>⁽¹⁾ Zob. opinia Europejskiego Komitetu Regionów „Ulepszenie zarządzania europejskim semestrem: kodeks postępowania dotyczący udziału władz lokalnych i regionalnych” (Dz.U. C 306 z 15.9.2017, s. 24).</p>

Uzasadnienie

Większe zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych w europejski semestr dzięki kodeksowi postępowania mogłoby zaradzić brakowi skuteczności semestru poprzez lepsze uwzględnienie realiów lokalnych i regionalnych oraz większe poczucie odpowiedzialności.

Poprawka 11

COM(2023) 240 final – Artykuł 5 – Trajektoria techniczna

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p><i>Dla każdego państwa członkowskiego</i> o dłuży publiczny przekraczającym wartość referencyjną wynoszącą 60 % PKB lub deficycie sektora instytucji rządowych i samorządowych przekraczającym wartość referencyjną wynoszącą 3 % PKB, Komisja przedstawia w sprawozdaniu dla Komitetu Ekonomiczno-Finansowego trajektorię techniczną wydatków netto obejmującą minimalny okres dostosowania odpowiadający 4-letniemu okresowi krajowego średniookresowego planu fiskalno-strukturalnego, i jego ewentualne przedłużenie o maksymalnie 3 lata zgodnie z art. 13. Komisja podaje sprawozdanie do wiadomości publicznej.</p>	<p>W oparciu o propozycję trajektorii redukcji wydatków przedstawioną przez każde państwo członkowskie o dłuży publiczny przekraczającym wartość referencyjną wynoszącą 60 % PKB lub deficycie sektora instytucji rządowych i samorządowych przekraczającym wartość referencyjną wynoszącą 3 % PKB, Komisja konsultuje się z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym podczas negocjacji z danym państwem członkowskim dotyczących przyjęcia trajektorii wydatków netto obejmującej minimalny okres dostosowania odpowiadający 4-letniemu okresowi krajowego średniookresowego planu fiskalno-strukturalnego, i jego ewentualne przedłużenie o maksymalnie 3 lata zgodnie z art. 13. Komisja podaje ostateczne porozumienie w sprawie trajektorii do wiadomości publicznej.</p>

Uzasadnienie

Zob. poprawki do motywu 13 i art. 2 pkt 3.

Poprawka 12

COM(2023) 240 final – Artykuł 6

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Trajektoria techniczna zapewnia: a) osiągnięcie lub utrzymanie akceptowalnej tendencji spadkowej wskaźnika dłuży publicznego albo pozostawanie tego wskaźnika na ostrożnym poziomie; b) obniżenie i utrzymanie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 3 % PKB; c) aby wysiłek na rzecz dostosowania fiskalnego w okresie objętym krajowym średniookresowym planem fiskalno-strukturalnym był co najmniej proporcjonalny do łącznego wysiłku w całym okresie dostosowania; d) aby wskaźnik dłuży publicznego na koniec okresu planowania był niższy od wskaźnika dłuży publicznego w roku poprzedzającym rozpoczęcie trajektorii technicznej oraz</p>	<p>Trajektoria techniczna zapewnia: a) osiągnięcie lub utrzymanie akceptowalnej tendencji spadkowej wskaźnika dłuży publicznego albo pozostawanie tego wskaźnika na ostrożnym poziomie; b) obniżenie i utrzymanie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 3 % PKB; c) aby wysiłek na rzecz dostosowania fiskalnego w okresie objętym krajowym średniookresowym planem fiskalno-strukturalnym był co najmniej proporcjonalny do łącznego wysiłku w całym okresie dostosowania; oraz...</p>

Uzasadnienie

Wskaźnik zadłużenia na koniec okresu dostosowania, który jest niższy niż na początku tego okresu, jest zbyteczny w przypadku państw zaklasyfikowanych jako obciążone niskim ryzykiem. Ponadto wymóg ten może być sprzeczny z potrzebą reform i inwestycji, które mają być wspierane przez nowe ramy budżetowe.

Poprawka 13

COM(2023) 240 final – Artykuł 9 – Przedkładanie krajowych średniookresowych planów fiskalno-strukturalnych

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Każde państwo członkowskie przedkłada Radzie i Komisji krajowy średniookresowy plan fiskalno-strukturalny przed końcem kwietnia po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia. Dane państwo członkowskie i Komisja mogą w razie potrzeby uzgodnić przedłużenie tego terminu o rozsądny okres.</p> <p>Państwo członkowskie podaje swój krajowy średniookresowy plan fiskalno-strukturalny do wiadomości publicznej.</p>	<p>Każde państwo członkowskie przedkłada Radzie i Komisji krajowy średniookresowy plan fiskalno-strukturalny przed końcem kwietnia roku następującego po roku wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Dane państwo członkowskie i Komisja mogą w razie potrzeby uzgodnić przedłużenie tego terminu o rozsądny okres.</p> <p>Przed sporządzeniem krajowego i średniookresowego planu fiskalno-strukturalnego każde państwo członkowskie ustanawia mechanizm systemowej współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi, partnerami społecznymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i innymi zainteresowanymi stronami, tak aby mogli oni być w pełni zaangażowani w opracowywanie tych planów, zgodnie z krajowymi ramami prawnymi. Jest to szczegółowo opisane w planie.</p> <p>Państwo członkowskie podaje swój krajowy średniookresowy plan fiskalno-strukturalny do wiadomości publicznej.</p>

Uzasadnienie

Zob. poprawka do motywu 9. Istotne jest również, aby harmonogram wdrażania umożliwiał pełny udział władz lokalnych i regionalnych oraz zainteresowanych stron w opracowywaniu planu.

Poprawka 14

COM(2023) 240 final – Artykuł 12 lit. b) – Wymogi

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Krajowy średniookresowy plan fiskalno-strukturalny:</p> <p>b) wyjaśnia, w jaki sposób przyczyni się do zapewnienia realizacji inwestycji i reform odpowiadających na główne wyzwania zidentyfikowane w zaleceniach dla poszczególnych krajów w ramach europejskiego semestru, w stosownych przypadkach koryguje zakłócenia równowagi makroekonomicznej stwierdzone w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej oraz uwzględnia wspólne priorytety Unii, o których mowa w załączniku VI do niniejszego rozporządzenia, w tym Europejski Zielony Ład, Europejski filar praw socjalnych i cyfrową dekadę, a jednocześnie jest spójny ze zaktualizowanymi krajowymi planami w dziedzinie energii i klimatu oraz krajowymi planami działania dotyczącymi cyfrowej dekady;</p> <p>[...]</p>	<p>Krajowy średniookresowy plan fiskalno-strukturalny:</p> <p>b) wyjaśnia, w jaki sposób przyczyni się do zapewnienia realizacji inwestycji i reform odpowiadających na główne wyzwania zidentyfikowane w zaleceniach dla poszczególnych krajów w ramach europejskiego semestru, w stosownych przypadkach koryguje zakłócenia równowagi makroekonomicznej stwierdzone w ramach procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej oraz uwzględnia wspólne priorytety Unii, o których mowa w załączniku VI do niniejszego rozporządzenia, w tym Europejski Zielony Ład, promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, cele zrównoważonego rozwoju, Europejski filar praw socjalnych i cyfrową dekadę, a jednocześnie jest spójny ze zaktualizowanymi krajowymi planami w dziedzinie energii i klimatu oraz krajowymi planami działania dotyczącymi cyfrowej dekady;</p> <p>[...]</p>

Poprawka 15

COM(2023) 240 final – Artykuł 15 ust. 2 – Ocena krajowych średniookresowych planów fiskalno-strukturalnych przez Komisję

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Dokonując oceny krajowego średniookresowego planu fiskalno-strukturalnego, Komisja bada w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich:</p> <p>[...]</p> <p>f) czy wskaźnik długu publicznego na koniec okresu planowania jest niższy od wskaźnika długu publicznego w roku poprzedzającym rozpoczęcie trajektorii technicznej.</p>	<p>Dokonując oceny krajowego średniookresowego planu fiskalno-strukturalnego, Komisja bada w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich:</p> <p>[...]</p> <p>f) czy wprowadzono mechanizm strukturalnej współpracy, o którym mowa w art. 9;</p> <p>g) czy państwo członkowskie dostarczyło wszystkie informacje wymienione w załączniku II.</p>

Uzasadnienie

Wskaźnik zadłużenia na koniec okresu dostosowania, który jest niższy niż na początku tego okresu, jest zbyteczny w przypadku państw zaklasyfikowanych jako obciążone niskim ryzykiem.

W ocenie przeprowadzanej przez Komisję należy również wyraźnie uwzględnić ustanowienie mechanizmu strukturalnej współpracy i dostarczanie wszystkich informacji wymienionych w załączniku II, aby potwierdzić ich wiążący charakter.

Poprawka 16

COM(2023) 240 final – Artykuł 26 akapit pierwszy – Dialog w ramach europejskiego semestru

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Parlament Europejski jest należycie włączony w europejski semestr, w szczególności w drodze dialogu gospodarczego, w celu zwiększenia przejrzystości podejmowania decyzji, odpowiedzialności za te decyzje i ich rozliczalności. W razie potrzeby w ramach europejskiego semestru przeprowadzane są konsultacje z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, Komitetem Polityki Gospodarczej, Komitetem ds. Zatrudnienia i Komitetem Ochrony Socjalnej. W stosownych przypadkach w europejski semestr włączane są również zainteresowane podmioty, zwłaszcza partnerzy społeczni, w odniesieniu do głównych spraw politycznych, zgodnie z postanowieniami TFUE oraz krajowymi systemami prawnym i politycznymi.</p>	<p>Parlament Europejski, parlamenty narodowe oraz, w stosownych przypadkach, parlamenty regionalne (w zależności od podziału kompetencji w państwach członkowskich) są należycie włączone w europejski semestr, w szczególności w drodze dialogu gospodarczego, w celu zwiększenia przejrzystości podejmowania decyzji, odpowiedzialności za te decyzje i ich rozliczalności. W ramach europejskiego semestru przeprowadzane są konsultacje z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, Komitetem Polityki Gospodarczej, Komitetem ds. Zatrudnienia i Komitetem Ochrony Socjalnej. W europejski semestr włączane są również zainteresowane podmioty, zwłaszcza władze lokalne i regionalne oraz partnerzy społeczni, zgodnie z postanowieniami TFUE oraz krajowymi systemami prawnym i politycznymi.</p>

Poprawka 17

COM(2023) 240 final – Artykuł 27 – Podejście „przestrzegaj lub wyjaśnij”

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Oczekuje się, że co do zasady Rada zastosuje się do zaleceń i wniosków Komisji albo publicznie wyjaśni swoje stanowisko.	

Uzasadnienie

Należy respektować podział władzy i autonomię instytucjonalną Rady.

Poprawka 18

COM(2023) 240 final – Załącznik II lit. a)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Krajowy średniookresowy plan fiskalno-strukturalny zawiera następujące informacje:</p> <p>a) krajową ścieżkę wydatków netto, o której mowa w art. 11. Inne zmienne budżetowe pozostające poza kontrolą rządu, które są częścią definicji wydatków netto, o której mowa w art. 2, obejmują wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych i cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych;</p>	<p>Krajowy średniookresowy plan fiskalno-strukturalny zawiera następujące informacje:</p> <p>a) krajową ścieżkę wydatków netto, o której mowa w art. 11. Inne zmienne budżetowe pozostające poza kontrolą rządu, które są częścią definicji wydatków netto, o której mowa w art. 2, obejmują wydatki państw członkowskich oraz władz lokalnych i regionalnych w ramach współfinansowania funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz programów unijnych i cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych;</p>

Uzasadnienie

Zob. poprawka do motywu 12.

Poprawka 19

COM(2023) 240 final – Załącznik II lit. q)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Krajowy średniookresowy plan fiskalno-strukturalny zawiera następujące informacje:</p> <p>[...]</p> <p>q) informacje na temat konsultacji z partnerami społecznymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami w celu opracowania planu.</p>	<p>Krajowy średniookresowy plan fiskalno-strukturalny zawiera następujące informacje:</p> <p>[...]</p> <p>q) opis mechanizmu strukturalnej współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi, partnerami społecznymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami mającego na celu ich pełny udział w opracowywaniu planu, a także podsumowanie tego, jak ich wkład został uwzględniony w planie.</p>

Uzasadnienie

Zob. poprawka do motywu 9.

Poprawka 20

COM(2023) 240 final – Załącznik VI – Wspólne priorytety Unii

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Wspólne priorytety Unii, o których mowa w art. 12 lit. b) to:</p> <p>a) Europejski Zielony Ład, w tym transformacja w kierunku neutralności klimatycznej do 2050 r., i ujęcie tego priorytetu na szczeblu krajowym w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu;</p> <p>b) Europejski filar praw socjalnych, w tym powiązane cele dotyczące zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa do 2030 r.;</p> <p>c) program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r., odzwierciedlony na szczeblu krajowym w krajowych strategicznych planach działania dotyczących cyfrowej dekady;</p> <p>d) Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony – dla Unii Europejskiej, która chroni swoich obywateli, swoje wartości i interesy oraz przyczynia się do międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.</p>	<p>Wspólne priorytety Unii, o których mowa w art. 12 lit. b) to:</p> <p>a) Europejski Zielony Ład, w tym transformacja w kierunku neutralności klimatycznej do 2050 r., i ujęcie tego priorytetu na szczeblu krajowym w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu;</p> <p>aa) promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, zgodnie z art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej;</p> <p>ab) cele zrównoważonego rozwoju;</p> <p>b) Europejski filar praw socjalnych, w tym powiązane cele dotyczące zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa do 2030 r.;</p> <p>c) program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r., odzwierciedlony na szczeblu krajowym w krajowych strategicznych planach działania dotyczących cyfrowej dekady;</p> <p>d) Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony – dla Unii Europejskiej, która chroni swoich obywateli, swoje wartości i interesy oraz przyczynia się do międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.</p>

Poprawka 21

COM(2023) 241 final – Motyw 5

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Ramy zarządzania gospodarczego Unii powinny zostać dostosowane, aby lepiej uwzględniały coraz większe różnice między poszczególnymi państwami członkowskimi, jeśli chodzi o sytuację fiskalną, ryzyko dla stabilności finansów publicznych i inne słabe punkty. Zdecydowana reakcja polityczna na pandemię COVID-19 okazała się skuteczna w łagodzeniu szkód gospodarczych i społecznych wynikających z kryzysu, ale doprowadziła do znacznego wzrostu wskaźników zadłużenia sektora publicznego i prywatnego, w związku z czym ważne jest stopniowe, trwałe i sprzyjające wzrostowi gospodarczemu obniżenie wskaźników zadłużenia do ostrożnych poziomów oraz wyeliminowanie zakłóceń równowagi makroekonomicznej przy należytych uwzględnieniu celów w zakresie zatrudnienia i celów społecznych. Jednocześnie ramy zarządzania gospodarczego Unii należy dostosować, aby pomóc w sprostaniu średnio- i długoterminowym wyzwaniom stojącym przed Unią, w tym w realizacji sprawiedliwej transformacji cyfrowej i ekologicznej między innymi przez</p>	<p>Ramy zarządzania gospodarczego Unii powinny zostać dostosowane, aby lepiej uwzględniały coraz większe różnice między poszczególnymi państwami członkowskimi, jeśli chodzi o sytuację fiskalną, ryzyko dla stabilności finansów publicznych i inne słabe punkty. Zdecydowana reakcja polityczna na pandemię COVID-19 okazała się skuteczna w łagodzeniu szkód gospodarczych i społecznych wynikających z kryzysu, ale doprowadziła do znacznego wzrostu wskaźników zadłużenia sektora publicznego i prywatnego, w związku z czym ważne jest stopniowe, trwałe i sprzyjające wzrostowi gospodarczemu obniżenie wskaźników zadłużenia do ostrożnych poziomów oraz wyeliminowanie zakłóceń równowagi makroekonomicznej przy należytych uwzględnieniu celów w zakresie zatrudnienia i celów dotyczących spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Jednocześnie ramy zarządzania gospodarczego Unii należy dostosować, aby pomóc w sprostaniu średnio- i długoterminowym wyzwaniom stojącym przed Unią, w tym w osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju i</p>

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>prawo o klimacie, zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, otwartą strategiczną autonomię, przeciwdziałanie zmianom demograficznym, wzmocnienie odporności społecznej i gospodarczej oraz wdrożenie strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony – wszystkie one wymagają reform i trwałego wysokiego poziomu inwestycji w nadchodzących latach.</p>	<p>realizacji sprawiedliwej transformacji cyfrowej i ekologicznej między innymi przez prawo o klimacie, zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, otwartą strategiczną autonomię, przeciwdziałanie zmianom demograficznym, wzmocnienie odporności społecznej i gospodarczej oraz wdrożenie strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony – wszystkie one wymagają reform i trwałego wysokiego poziomu inwestycji w nadchodzących latach.</p>

Poprawka 22

COM(2023) 241 final – Motyw 8

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Na potrzeby uproszczenia unijnych ram fiskalnych i poprawienia przejrzystości powinien istnieć jednolity wskaźnik operacyjny oparty na stabilności długu, który służyłby jako podstawa do ustalania ścieżki fiskalnej i prowadzenia rocznego nadzoru fiskalnego dla każdego państwa członkowskiego. Ten jednolity wskaźnik powinien opierać się na wydatkach pierwotnych netto finansowanych ze środków krajowych, tj. na wydatkach po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów i z wyłączeniem wydatków z tytułu odsetek, a także cyklicznych wydatków związanych z bezrobociem i wydatków na programy unijne w pełni kompensowanych dochodami z funduszy unijnych. Wskaźnik ten umożliwi stabilizację makroekonomiczną, ponieważ nie oddziałują na niego automatyczne stabilizatory, w tym wahania dochodów i wydatków pozostające poza bezpośrednią kontrolą rządu.</p>	<p>Na potrzeby uproszczenia unijnych ram fiskalnych i poprawienia przejrzystości powinien istnieć jednolity wskaźnik operacyjny oparty na stabilności długu, który służyłby jako podstawa do ustalania ścieżki fiskalnej i prowadzenia rocznego nadzoru fiskalnego dla każdego państwa członkowskiego. Ten jednolity wskaźnik powinien opierać się na wydatkach pierwotnych netto finansowanych ze środków krajowych, tj. na wydatkach po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów i z wyłączeniem wydatków z tytułu odsetek, a także cyklicznych wydatków związanych z bezrobociem i wszystkich wydatków ponoszonych przez państwa członkowskie oraz władze lokalne i regionalne w ramach współfinansowania funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz programów unijnych. Wskaźnik ten umożliwi stabilizację makroekonomiczną, ponieważ nie oddziałują na niego automatyczne stabilizatory, w tym wahania dochodów i wydatków pozostające poza bezpośrednią kontrolą rządu. Pomaga również zachęcać do inwestycji publicznych w zrównoważony i inkluzywny wzrost oraz wspólne priorytety UE.</p>

Uzasadnienie

Zob. poprawka do motywu 12 – COM(2023) 240 final.

Poprawka 23

COM(2023) 241 final – Artykuł 1 pkt 1 – nowy art. 1 ust. 2

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:</p> <p>[...]</p> <p>„wydatki netto” oznaczają wydatki publiczne po skorygowaniu o wydatki z tytułu odsetek, działania dyskrecjonalne po stronie dochodów i inne zmienne budżetowe pozostające poza kontrolą rządu, zgodnie z definicją w lit. a) załącznika II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu];</p>	<p>Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:</p> <p>[...]</p> <p>„wydatki netto” oznaczają wydatki publiczne po skorygowaniu o wydatki z tytułu odsetek, działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, wydatki inwestycyjne władz lokalnych, w tym w ramach współfinansowania funduszy strukturalnych i inwestycyjnych i programów unijnych, i inne zmienne budżetowe pozostające poza kontrolą rządu, zgodnie z definicją w lit. a) załącznika II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [w sprawie części zapobiegawczej paktu];</p>

Uzasadnienie

Zob. poprawka do art. 2 pkt 2 – COM(2023) 240 final.

Poprawka 24

COM(2023) 241 final – Artykuł 1 pkt 2 – nowy art. 3 ust. 4

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>W zaleceniu Rady wydanym zgodnie z art. 126 ust. 7 TFUE określa się sześciomiesięczny termin maksymalny na podjęcie przez dane państwo członkowskie skutecznych działań. O ile jest to uzasadnione powagą sytuacji, termin na podjęcie skutecznych działań może wynosić trzy miesiące. W zaleceniu Rady określa się również termin korekty nadmiernego deficytu. W zaleceniu Rada zwraca się również do państwa członkowskiego o wdrożenie ścieżki korekty wydatków netto, która zapewnia pozostawanie albo obniżenie i utrzymanie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej wartości referencyjnej w terminie określonym w zaleceniu. W odniesieniu do lat, w przypadku których oczekuje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczy wartość referencyjną, ścieżka korekty wydatków netto musi być zgodna z minimalnym rocznym dostosowaniem wynoszącym, jako poziom odniesienia, co najmniej 0,5 % PKB.</p>	<p>W zaleceniu Rady wydanym zgodnie z art. 126 ust. 7 TFUE określa się sześciomiesięczny termin maksymalny na podjęcie przez dane państwo członkowskie skutecznych działań. O ile jest to uzasadnione powagą sytuacji, termin na podjęcie skutecznych działań może wynosić trzy miesiące. W zaleceniu Rady określa się również termin korekty nadmiernego deficytu. W zaleceniu Rada zwraca się również do państwa członkowskiego o wdrożenie ścieżki korekty wydatków netto, która zapewnia pozostawanie albo obniżenie i utrzymanie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej wartości referencyjnej w terminie określonym w zaleceniu. W odniesieniu do lat, w przypadku których oczekuje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczy wartość referencyjną, ścieżka korekty wydatków netto musi być zgodna z maksymalnym rocznym dostosowaniem wynoszącym, jako poziom odniesienia, 0,5 % PKB.</p>

Uzasadnienie

Zbyt wysoki poziom korekty może mieć skutki procykliczne.

Poprawka 25

COM(2023) 241 final – Artykuł 1 pkt 4 lit. a) – nowy art. 5 ust. 1

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. Każdą decyzję Rady o wezwaniu danego uczestniczącego państwa członkowskiego do podjęcia działań zmierzających do redukcji deficytu zgodnie z art. 126 ust. 9 TFUE podejmuje się w terminie dwóch miesięcy od decyzji Rady na mocy art. 126 ust. 8 TFUE stwierdzającej brak podjęcia skutecznych działań. W wezwaniu Rada zwraca się do państwa członkowskiego o wdrożenie ścieżki korekty wydatków netto, która zapewnia pozostawanie albo obniżenie i utrzymanie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej wartości referencyjnej w terminie określonym w wezwaniu. W odniesieniu do lat, w przypadku których oczekuje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczy wartość referencyjną, ścieżka korekty wydatków netto musi być zgodna z minimalnym rocznym dostosowaniem wynoszącym, jako poziom odniesienia, co najmniej 0,5 % PKB.”</p>	<p>a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. Każdą decyzję Rady o wezwaniu danego uczestniczącego państwa członkowskiego do podjęcia działań zmierzających do redukcji deficytu zgodnie z art. 126 ust. 9 TFUE podejmuje się w terminie dwóch miesięcy od decyzji Rady na mocy art. 126 ust. 8 TFUE stwierdzającej brak podjęcia skutecznych działań. W wezwaniu Rada zwraca się do państwa członkowskiego o wdrożenie ścieżki korekty wydatków netto, która zapewnia pozostawanie albo obniżenie i utrzymanie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej wartości referencyjnej w terminie określonym w wezwaniu. W odniesieniu do lat, w przypadku których oczekuje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczy wartość referencyjną, ścieżka korekty wydatków netto musi być zgodna z maksymalnym rocznym dostosowaniem wynoszącym, jako poziom odniesienia, co najmniej 0,5 % PKB.”</p>

Uzasadnienie

Zbyt wysoki poziom korekty może mieć skutki procykliczne.

Poprawka 26

COM(2023) 242 final – Motyw 11

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Obciążone i nierealistyczne prognozy makroekonomiczne i budżetowe na potrzeby rocznych i wieloletnich procedur ustawodawstwa budżetowego mogą znacznie zmniejszyć skuteczność planowania budżetowego, a to z kolei może mieć negatywny wpływ na dyscyplinę budżetową. Aby poprawić założenia podstawowe i zapewnić nieobciążone oceny wpływu fiskalnego różnych środków polityki, prognozy makroekonomiczne i budżetowe państw członkowskich powinny być zatwierdzane albo sporządzane przez niezależną instytucję fiskalną.</p>	<p>Aby poprawić założenia podstawowe i zapewnić nieobciążone oceny wpływu fiskalnego różnych środków polityki na wszystkie podsektory sektora instytucji rządowych i samorządowych, prognozy makroekonomiczne i budżetowe państw członkowskich powinny być zatwierdzane albo sporządzane przez niezależną instytucję fiskalną.</p>

Uzasadnienie

Wpływ polityki na podsektory sektora instytucji rządowych i samorządowych (instytucje rządowe na szczeblu centralnym, instytucje rządowe i samorządowe na szczeblu regionalnym, instytucje samorządowe na szczeblu lokalnym i fundusze zabezpieczenia społecznego) również musi być oceniany przez niezależne instytucje fiskalne.

Poprawka 27

COM(2023) 242 final – Artykuł 8 ust. 4

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Państwa członkowskie zapewniają, aby instytucje, o których mowa w ust. 1, miały następujące zadania:</p> <p>[...]</p> <p>c) sporządzanie ocen wpływu polityk na stabilność fiskalną i zrównoważony wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu albo zatwierdzanie ocen przedkładanych przez władze budżetowe;</p> <p>[...]</p>	<p>Państwa członkowskie zapewniają, aby instytucje, o których mowa w ust. 1, miały następujące zadania:</p> <p>[...]</p> <p>c) sporządzanie ocen wpływu polityk na stabilność fiskalną wszystkich podsektorów sektora instytucji rządowych i samorządowych i zrównoważony wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu albo zatwierdzanie ocen przedkładanych przez władze budżetowe;</p> <p>[...]</p>

Uzasadnienie

Zob. poprawka do motywu 11.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR),

1. Uważa, że w obliczu skutków kryzysu związanego z COVID-19 i rosyjskiej inwazji na Ukrainę reforma unijnych ram zarządzania gospodarczego jest nieunikniona. Poza tym należy wspierać inwestycje publiczne, które pomogą zaspokoić potrzeby UE w zakresie transformacji ekologicznej i cyfrowej. Komisja Europejska oszacowała, że w następnym dziesięcioleciu na te cele trzeba będzie przeznaczać 650 mld EUR inwestycji publicznych i prywatnych rocznie, do czego należy dodać prawie 200 mld EUR rocznie na infrastrukturę społeczną.

2. Przypomina, że władze lokalne i regionalne odgrywają główną rolę w stawianiu czoła tym licznym wyzwaniom i odpowiadają za ponad połowę inwestycji publicznych w Europie.

3. Podkreśla, że reforma zarządzania gospodarczego przypada na okres, w którym na poziomie Unii wskaźniki deficytu oraz zadłużenia publicznego brutto w czwartym kwartale 2022 r. wynosiły odpowiednio 4,5 % i 84,0 % w stosunku do PKB, a jedynie dziewięć państw ma zadłużenie poniżej 60 % PKB oraz deficyt poniżej 3 %.

4. Popiera koncepcję średniookresowych krajowych planów budżetowych i strukturalnych, które mogą zapewnić bardziej spójne podejście do zarządzania gospodarczego, a także propozycję dostosowania czasu trwania planów do cykli wyborczych właściwych dla każdego państwa członkowskiego.
5. Ostrzega przed negatywnymi konsekwencjami pod względem legalności i skuteczności, jakie przy przygotowywaniu tych planów mogą wynikać z nadmiernej centralizacji i planowania odgórnego, co zaobserwowano przy okazji planów odbudowy w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF).
6. Dlatego stwierdza, że należy przewidzieć prawny obowiązek ustanowienia, jeszcze przed przygotowaniem planów, mechanizmu strukturalnej współpracy z władzami lokalnymi i regionalnymi oraz odpowiednimi zainteresowanymi stronami, tak aby zgodnie z krajowymi ramami prawnymi umożliwić im pełne uczestnictwo w tych pracach.
7. Popiera zasadę ewentualnego przedłużenia okresu korekty budżetowej w konkretnych przypadkach i uważa, że jednym z uzasadnień dla takiego przedłużenia na ograniczony okres mogłyby być inwestycje i reformy mające na celu promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej lub osiągnięcie celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju, jak również wdrażanie Europejskiego Zielonego Ładu i transformacji cyfrowej.
8. Uważa ponadto, że europejskie ramy zarządzania gospodarczego są jedną z przyczyn gwałtownego spadku inwestycji publicznych po kryzysie w strefie euro. Nie wolno dopuścić do tego, by po kryzysie spowodowanym pandemią COVID-19 i wojną w Ukrainie taki scenariusz się powtórzył. Dlatego KR ubolewa, że w reformie zaproponowanej przez Komisję nie dość promuje się inwestycje publiczne.
9. Zachęca do zmiany w ocenie wydatków krajowych, która będzie uwzględniać jakość inwestycji i oceniać długoterminowy rozwój zadłużenia. W tym kontekście należy wziąć pod uwagę koszty niepodejmowania działań, zwłaszcza w obszarze środków na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu, takich jak ochrona przed powodziami, upałami lub pożarami lasów.
10. Apeluje zatem, aby nadzór budżetowy opierał się na wydatkach pierwotnych, po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, o wydatki z tytułu odsetek, cykliczne wydatki na bezrobocie, a także o wszystkie wydatki państw członkowskich oraz władz lokalnych i regionalnych w ramach współfinansowania funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz programów UE, jak również o elementy cyklicznych wydatków na świadczenia dla bezrobotnych.
11. Przypomina, że owe wydatki na współfinansowanie z definicji mają zasadnicze znaczenie dla realizacji priorytetów europejskich: Europejskiego Zielonego Ładu, spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, celów zrównoważonego rozwoju, Europejskiego filaru praw socjalnych i programu działań do 2030 r. „Droga ku cyfrowej dekadzie”. Preferencyjne traktowanie tych wydatków w ramach budżetów zwiększyłoby zatem ogólną spójność polityki europejskiej.
12. Zwraca uwagę, że w celu zamortyzowania kosztów pieniężnych inwestycji w całym okresie ich użyteczności, przy zakresie stosowania ograniczonym wyłącznie do inwestycji kapitałowych i przy wykonalności prawnej uzależnionej od krajowych zasad rachunkowości, jedną z możliwości mogłoby być zastosowanie art. 126 ust. 3 TFUE i art. 2 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1467/97.
13. Z zadowoleniem przyjmuje zniesienie zasady 1/20 w procedurze nadmiernego deficytu (PND).
14. Uważa, że kryterium wskaźnika zadłużenia na koniec okresu dostosowania niższego niż na początku okresu dostosowania jest zbyt wysokie w przypadku państw zaklasyfikowanych jako obciążone niskim ryzykiem. Ponadto wymóg ten może być sprzeczny z potrzebą reform i inwestycji, które mają być wspierane przez te nowe ramy fiskalne.
15. Uważa, że europejski semestr jest nieskuteczny, jeśli chodzi o wdrażanie reform, i brakuje mu faktycznej legitymacji. Jest zdania, że tym brakom może zaradzić zaproponowany przez KR kodeks postępowania, który włączy w semestr europejski władze lokalne i regionalne⁽¹⁾, gdyż w ten sposób możliwe będzie lepsze uwzględnienie realiów lokalnych i regionalnych.

⁽¹⁾ Opinia Europejskiego Komitetu Regionów „Ulepszenie zarządzania europejskim semestrem: kodeks postępowania dotyczący udziału władz lokalnych i regionalnych” (Dz.U. C 306 z 15.9.2017, s. 24).

16. Uważa również, że europejski semestr powinien być ukierunkowany na bardziej zintegrowane podejście polityczne służące realizacji celów zrównoważonego rozwoju. W związku z tym z zadowoleniem przyjmuje zaproponowaną przez Komisję Europejską inicjatywę na rzecz ekologizacji europejskiego semestru i wzywa do zaangażowania KR-u w te istotne prace.

17. Ponownie wyraża poparcie dla uruchomienia na początku pandemii COVID-19 ogólnej klauzuli wyjścia w ramach paktu stabilności i wzrostu. Uruchomienie tej klauzuli niewątpliwie wywarło znaczący wpływ na europejską reakcję na ten kryzys, ponieważ umożliwiło pełne wykorzystanie budżetów publicznych na łagodzenie jego skutków zdrowotnych, gospodarczych i społecznych. Jeżeli ta klauzula wyjścia w ramach paktu stabilności i wzrostu zostałaaby zniesiona w obecnym stanie ram zarządzania gospodarczego, wymagana redukcja zadłużenia doprowadziłaby do powrotu do polityki oszczędnościowej i spowodowałaby ogromne koszty gospodarcze, społeczne i środowiskowe, a także miałyby negatywny wpływ na wzrost gospodarczy, a tym samym na stabilność finansów publicznych. KR apeluje więc, by ogólna klauzula wyjścia nadal obowiązywała do czasu wprowadzenia zmienionych ram zarządzania.

18. Uważa, że propozycje reform przedstawione przez Komisję mogą być jedynie pierwszym krokiem w kierunku zreformowania europejskiego zarządzania gospodarczego za pomocą obecnych Traktatów. Następnie trzeba będzie uwzględnić propozycje obywateli przedstawione w ramach Konferencji w sprawie przyszłości Europy i dokonać przeglądu odpowiednich postanowień Traktatu, „aby zapewnić, że transformacja ekologiczna i cyfrowa, sprawiedliwość społeczna i postęp społeczny idą w parze z konkurencyjnością gospodarczą” (11. propozycja).

19. Podkreśla, że vademecum każdego przyszłego zreformowanego paktu stabilności i wzrostu musi być bardziej zwarte niż obecne, obejmujące 108 stron⁽²⁾, a więc mniej instrukcji, ale bardziej ukierunkowane zasady, a tym samym większe szanse na skuteczne przestrzeganie przepisów.

20. Jest zdania, że wniosek Komisji, oparty na art. 121 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i wchodzący w zakres kompetencji dzielonych, jest zgodny z zasadą pomocniczości, ponieważ ogólny cel, jakim jest ułatwienie i utrzymanie stabilności unii gospodarczej i walutowej (UGW) oraz wspieranie zrównoważonego wzrostu gospodarczego w Unii Europejskiej, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie działające samodzielnie. KR przyznaje również, że nowa elastyczność przewidziana we wniosku dotyczącym krajowych średniookresowych planów fiskalno-strukturalnych byłaby krokiem w kierunku poprawy proporcjonalności ram prawnych dotyczących zarządzania gospodarczego, a wprowadzenie kodeksu postępowania dla europejskiego semestru stanowiłoby jeszcze większą poprawę.

Bruksela, dnia 10 października 2023 r.

Vasco ALVES CORDEIRO

*Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów*

⁽²⁾ https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/vade-mecum-stability-and-growth-pact-2019-edition_en